

Факторинг і кредит:

<i>Кредит</i>	<i>Факторинг</i>
Кредит повертається Банку позичальником	Факторингове фінансування погашається з коштів, що виплачуються дебіторами клієнта
Кредит видається на фіксований строк	Факторингове фінансування виплачується на строк фактичної відстрочки платежу
Кредит виплачується в обумовлений кредитним договором день	Факторингове фінансування виплачується в день поставки товару
Кредит, як правило, видається під заставу	Для факторингового фінансування ніякого забезпечення не потребується
Кредит видається на заздалегідь обумовлену суму	Розмір фактичного фінансування не обмежений і може безгранично збільшуватися по мірі зростання об'єму продаж клієнта
Кредит погашається в заздалегідь обумовлений день	Факторингове фінансування погашається в день фактичної оплати дебітором поставленого товару
Для отримання кредиту необхідно оформляти велику кількість документів	Факторингове фінансування виплачується автоматично при наданні накладної і рахунка-фактури
Погашення кредиту не гарантує отримання нового кредиту	Факторингове фінансування продовжується безстроково

Отже, відмежування існують і їх суттєвість не можна заперечувати. На теперішньому етапі, коли ринок фінансових послуг розвивається швидкими темпами, знання особливостей цих послуг крайнє необхідно. Звісно, наше законодавство має багато прогалин в правовому регулюванні зазначених правовідносин, але це ні в якому разі не повинно бути перепорою для їх розвитку. Зосереджуючись в своїй роботі саме на змісті договору факторингу і відмежування його від подібних видів договорів, я хотів би ще раз звернути увагу на його перспективність і об'єктивні можливості цього договору виручати і розвивати нашу слабку не розвинену економіку.

Література

1. Н.М. Внукова *Основи факторингу*, К.: Знання, 1998.
2. *Проект Цивільного кодексу України // Українське право.*
3. *Цивільний кодекс України від 1963 року.*

Я. Бляхарський,
студент 3 курсу юридичного факультету
Хмельницького інституту регіонального
управління та права

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ДОГОВОРІВ ПРО НАДАННЯ РИТУАЛЬНИХ ПОСЛУГ

На перший погляд, тема наукової розробки може викликати подив у дослідників цивільного права, проте як і будь-які інші послуги, що надаються у суспільстві, послуги пов'язані з правом громадян на поховання їх тіла та волевиявленням про належне ставлення до тіла після смерті потребують нормативного врегулювання, а насамперед, розробки чіткого понятійного апарату, що, зрозуміло, внесе визначеність у цю сферу суспільних відносин.

Незважаючи на досить велику кількість нормативних актів, які спрямовані на визначення правових та організаційних засад поховання померлих громадян та надання ритуальних послуг, неможливо з'ясувати підхід законодавця до питання поняття договору про надання ритуальних послуг, можливості укладення даного договору, порядку його укладення тощо. Більше того, основні документи у цій сфері, а саме: чинний ще сьогодні Декрет Ради Народних Комісарів УРСР від 1919 року "Про кладовища і похорони" та Інструкція про порядок поховання, утримання кладовищ і організацію ритуального обслуговування в населених пунктах Української РСР, яка введена в дію Наказом Держжитлокомунгоспом (сьогодні – Департамент житлового господарства) від 16.12.1991 року не дають навіть поняття ритуальних послуг. Зрозуміло, що відсутність чіткого врегулювання питання надання ритуальних послуг не виключає їх надання у нашій державі. Вони надаються, їх юридичним оформленням є так званий рахунок-замовлення, юридичну природу якого з'ясувати досить важко, але питання в іншому – чи існує можливість захистити свої права у разі неналежного надання послуг? Запровадження договірних відносин у сфері надання ритуальних послуг дозволить забезпечити права осіб, що надають послуги ритуального характеру, так і замовників цих послуг.

Як зазначено вище, нормативно не визначено поняття договору про надання ритуальних послуг, тому на підставі аналізу практики, а також проекту Закону України "Про похоронну справу" та Закону Російської Федерації "О погребении и похоронном деле" від 1996 року пропонує власну дефініцію. Отже, за договором про надання ритуальних послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується у визначений строк надати послуги, пов'язані з документальним оформленням поховання, підготовкою тіла до поховання, перевезенням осіб, що супроводжують померлого, копанням та обладнанням могил та колумбарних ніш, установам склепів, надмогильних споруд чи інші ритуальні послуги, а друга сторона (замовник) зобов'язується сплатити грошову винагороду за ці послуги.

Принагідно хочу одразу ж звернути увагу на основні характерні ознаки та істотні умови договору про надання ритуальних послуг, які впливають із визначення та правової природи договору:

- 1 – договір є консенсуальним, оскільки права та обов'язки сторін (замовника і виконавця) виникають у момент досягнення ними згоди щодо всіх істотних умов;
- 2 – договір є оплатним, оскільки передбачає здійснення оплати за надання ритуальних послуг, хоч, звичайно, можна вказувати і на його безоплатність, наприклад, надання таких послуг, як безоплатне надання земельної ділянки на кладовищі

для поховання померлих (передбачено у ст 4 проекту Закону України “Про похоронну справу”) або безоплатне поховання військових, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною. Але, на мою думку, у даних випадках мова йде про зобов’язання держави, а не зобов’язання, що випливають з договору;

З – договір є двостороннім, оскільки зумовлює взаємне виникнення у кожній із сторін прав та обов’язків.

Стосовно істотних умов договору, то доцільним є виділення таких, як:

– Предмет договору – конкретно визначена послуга чи послуги, які зобов’язується виконати виконавець.

– Ціна договору – грошова винагорода, яку сплачуватиме замовник за надані послуги.

– Строк – час, протягом якого будуть надані послуги, (специфіка у тому, що нерідко необхідно зазначити конкретну годину та навіть хвилини надання послуг).

Не заперечую, що сторони можуть визнати істотними і інші умови договору, проте зазначені повинні бути обов’язковими і їх невиключення до договору призводитиме до його недійсності.

Мною сформульовано погляди стосовно поняття договору про надання ритуальних послуг та його реальної необхідності як правового засобу врегулювання відносин у сфері надання ритуальних послуг.

Тепер коротко окреслю другу половину моєї доповіді, мова йтиме про види договорів про надання ритуальних послуг. Значна кількість послуг ритуального характеру, які сьогодні надаються у нашій державі призводить до необхідності виділення їх у групи за певними ознаками, що дасть нам можливість говорити про види договорів про надання ритуальних послуг. Отже, умовно можна виділити три види договорів:

1. Договори про надання ритуальних послуг, пов’язаних з підготовкою тіла до поховання або кремації та безпосередньо поховання чи кремація.

2. Договори про надання ритуальних послуг, пов’язаних з організацією поховання, до них належать: проведення громадської панахиди, послуги розпорядника, музичний супровід, транспортні послуги.

3. Договори про надання ритуальних послуг, пов’язаних з доставкою та установам предметів ритуальної належності, догляд за могилою, ремонт, демонтаж намогильних споруд, склепів, колумбарних ніш.

Підсумовуючи, хочу зазначити два моменти:

– Необхідно законодавчо закріпити поняття договору про надання ритуальних послуг і включити його у систему договорів про надання послуг;

– Надання ритуальних послуг в Україні має оформлюватися укладанням договору про надання ритуальних послуг.

В. Бобрик,

*ад’юнкту Національної академії
внутрішніх справ України, м. Київ*

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРАВОМІРНОГО ВТРУЧАННЯ В СФЕРУ ОСОБИСТОГО ЖИТТЯ ЛЮДИНИ ЗА ПРОЕКТОМ ЦК УКРАЇНИ

Безсумнівним фактом на сьогоднішній день є те, що в недалекому майбутньому український народ матиме новий Цивільний кодекс, проголошений в літературі “Кодексом громадянського суспільства”. Одним із значних нововведень даного правового акту стане закріплення в окремій структурній частині правових положень щодо особистих немайнових прав, серед яких є низка таких, що торкаються охорони особистого життя (права на особисте життя, на таємницю особистого життя, на таємницю про стан здоров’я, на особисті папери, на таємницю листування, телеграм, телефонних розмов та інших видів кореспонденції тощо). Встановлення даних положень спрямовано на реалізацію одного із загальних принципів цивільного законодавства - принципу неприпустимості свавільного втручання у сферу особистого життя людини.

Але будь-яке право людини не може бути абсолютним від обмежень та втручань, і повною мірою це стосується права на особисте життя та інших прав, що стоять на охороні особистого життя. При цьому необхідно усвідомити, що втручання в особисте життя можуть мати правомірний і неправомірний характер.

Правомірні, або їх ще називають легальні, втручання в особисте життя можуть мати місце лише у виключних випадках, передбачених законом. В юридичній термінології вони отримали назву обмежень у здійсненні особистих немайнових прав.

В новому ЦК України передбачається, що встановлення обмежень у здійсненні особистих немайнових прав, передбачених Конституцією України, можливе лише у випадках, визначених нею, а обмеження у здійсненні особистих немайнових прав, передбачених ЦК та законами України, можливе лише у випадках, визначених ними.

Протиправні втручання в особисте життя в цивілістичній літературі і цивільному законодавстві України називають ще свавільними, що вимагає спеціального пояснення, оскільки слово “свавільний” не так давно з’явилося в текстах нормативних актів.

Застосування слова “свавільний” в законодавстві розглядалося Конституційним судом України в контексті справи N 1-33/99 про смертну кару (рішення від 29 грудня 1999 року № 11-рп/99). В рішенні по вищевказаній справі наголошується, що у звичному, а також в юридичному обігу термін “свавільно” вживається неоднозначно: необмежена влада; відсутність законності, справедливості; схильність діяти на власний розсуд, не зважаючи на волю й думку інших; самовільня тощо. На нашу думку, в контексті сучасної правової доктрини під свавільним втручанням в особисте життя необхідно розуміти випадки вторгнення з боку держави, її органів, юридичних осіб незалежно від форм власності, громадських організацій чи їх посадових осіб або окремих приватних осіб в особисте життя, розголошення ними його таємниці, порушення недоторканності його окремих проявів, що вчинені без достатніх підстав або всупереч чинному законодавству.

Розглядаючи цивільно-правові засади правомірного втручання в особисте життя людини необхідно встановити критерії визначення свавільності чи легальності втручань в особисте життя, які є необхідними умовами правозастосовчої діяльності. Такими критеріями нам вбачаються підстава, мета, спосіб, суб’єкт втручання, та особа людини, в особисте життя якої було вчинене втручання. Розглянемо їх докладніше.

1. Підстави втручання – це зазначені в законодавстві випадки, коли закон встановлює обмеження прав, пов’язаних особистим життям, наприклад, при загрозі національній безпеці, економічному добробуту та правам людини, в умовах воєнного або надзвичайного стану та ін. Такі випадки передбачаються в ст. 30-32 та 64 Конституції України та в нормах галузевого законодавства.

2. Мета (ціль) втручання. Ще наприкінці XIX ст. американські Самюель Уоррен (Samuel Warren) і Луїс Брандес (Louis Brandeis) писали, що розголошення інформації про приватне життя журналістами буде вважатися протиправним, якщо воно